

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/47/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114201787
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3114201787.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubíniho v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom D., E. B. č. XX, 2/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., E. B. G. XX, 3/ H. I., nar. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom D., E. B. č. XX, 4/ J. I. K., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom Trenčín, E. B. č. XX, všetci právne zastúpení JUDr. Petrom Ďurmekom, advokátom so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Sládkovičova č. 1172/34 proti žalovaným: 1/ L. M. K., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom N., C. G. XXXX/XX, 2a/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., E. O. XXX/X, 2b/ A. P. N., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., Q. XX/XX, XX/ M. R., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., E. O. XXX/X, 3/ S. S., nar. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom H. S. G. XXX, 4/ A. E., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom G. T., Q., M. G. XXXX, 5/ U. K., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom G. T., E. Q., V. G. XXX, 6/ A. A. J., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom N. V. č. XXXX/XX, 7/ P. C., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., A. Q. G. XX/XX, 8/ J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., V. G. XXX/XX, občianka SR, 9/ L. A. B., nar. XX.XX.XXXX, občianka SR, bytom D., C. G. XXXX/XX, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovanej 1/, pôvodne žalovaného 2/ a žalovaných 8/ a 9/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 5. novembra 2018, č.k. 14C/19/2014-244, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov I. a III. **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovia 1/, 2/ **m a j ú** proti žalovaným 1/, 2a/, 2b/, 2c/, 8/, 9/ nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd prvej inštancie určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. O., obec D., okres D., zameranej geometrickým plánom č. 14C/19/2014 zo dňa 13.06.2018 ako pozemok parc. reg. "C" č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 100 m² v podiele 1/1. Výrokom II. v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 8/ a 9/ právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Výrokom IV. žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/, 6/, 7/ a 9/ proti žalobcom 3/ a 4/ právo na náhradu trov konania nepriznal. Výrokom V. žalovanej 5/ priznal proti žalobcom 3/ a 4/ právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. V rozhodnutí konštatoval, že žalobcovia 1/ až 4/ sa konečnou žalobou domáhali určenia, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. O., obec D., okres D., zameranej geometrickým plánom č. 14C/19/2014 zo dňa 13.06.2018 ako pozemok parc. reg. "C" č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 100 m² v podiele 1/1 a že žalobcovia 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. O., obec D., okres D., zameranej geometrickým plánom č. 14C/19/2014 zo dňa 13.06.2018 ako pozemok parc. reg. "C" č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 68 m² v rovnakých podieloch 1/2 k celku. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba žalobcov 1/ a 2/ je dôvodná. Vykonaným dokazovaním mal

za preukázané, že kúpnu zmluvou zo dňa 04.01.1979 registrovanou Štátnym notárstvom v Trenčíne pod RI. 14/79 odkúpili žalobcovia 1/ a 2/ pozemok parc. č. XXX/X - záhrady vo výmere 339 m² a parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 278 m², zapísané v tom čase na LV č. XXX v k. ú. O., od predávajúcej H. S.. V tom istom roku kúpnu zmluvou NZ 619/79 registrovanou pod RI. 803/79 odkúpili parcelu č. XXX/X - záhrady vo výmere 250 m² od A. Q. a A. Q., teda celkove odkúpili výmeru 867 m² ako EKN parcely. V súčasnosti sú uvedené nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX v k. ú. O. ako dom súp. č. XXX postavený na parcele č. XXXX/X a CKN parcely č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 342 m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 147 m² a č. XXXX - záhrady o výmere 271 m², teda parcely o celkovej výmere 760 m². Výmera nimi kúpených pozemkov sa znížila o 107 m², pričom žalobcovia 1/ a 2/ tvrdili, že sa tak stalo vytvorením prístupovej cesty v r. 1988, ktorej bolo pridelené parcelné číslo XXXX/X bez evidencie vlastníkov a v rámci ROEP bola sporná výmera 107 m² zapísaná ako EKN parcela č. XXX/X - záhrada v k. ú. O. ako podielové spoluvlastníctvo žalovaných 1/,2/,3/,4/,5/6/,7/ a M. T. (matky žalovaných 8/ a 9/). Žalobcovia v konaní predložili súkromný znalecký posudok č. 8/2018 znalkyne z odboru geodézia a kartografia L. L. Q., ktorého závery nimi uvedené tvrdenia preukazovali. Preto súd žalobe žalobcov 1/ a 2/ vyhovel, keď títo preukázali, že spornú časť kúpili.

2. Žalobu žalobcov 3/ a 4/ súd zamietol. Uviedol, že žalobcovia 3/ a 4/ vlastnícke právo k označenej nehnuteľnosti odvodzovali od vydržania časti EKN parc. č. XXX/X vedenej na LV č. XXXX s tým, že boli presvedčení a ubezpečení o tom, že im patrí aj táto časť prístupovej cesty. Z vykonaného dokazovania, z predloženej kúpnej zmluvy zo dňa 08.02.2008 mal však súd za preukázané, že predávajúci podieloví spoluvlastníci odpredali kupujúcim žalovaným 3/ a 4/ do ich podielového spoluvlastníctva len rodinný dom súp. č. XXX postavený na CKN parc. č. XXXX, zapísaný na LV č. XXXX a CKN parcely v LV č. XXX v k.ú. O. č. XXXX - záhrada o výmere 163 m², XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 139 m², XXXX - záhrada o výmere 86 m², XXXX - záhrada o výmere 249 m² a XXXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 242 m², teda žalobcovia 3/ a 4/ kúpili presne špecifikované a zamerané parcely, pričom predmetom prevodu nebola prístupová cesta. Súd poukázal na to, že aj z obsahu výpovede niektorých žalovaných (2/, 5/, 8/, 9/) vyplýva, že jednotliví podieloví spoluvlastníci sa dohodli, že každý dá svoju časť pozemku na spoločnú cestu do užívania ostatným s tým, že vlastnícke právo týchto jednotlivých osôb, ktorí vkladali časť parcely do spoločnej cesty, zostane zachované. Zo správy Okresného úradu Trenčín, odbor katastrálny zo dňa 14.02.2008 mal súd za preukázané, že parc. č. XXXX/X v k. ú. O. bola vytvorená v r. 1988, kedy bolo v k. ú. O. zapísané mapovanie - Základnej mapy veľkej mierky (ZMVM) pod pol. vz. 44/88 a na základe uvedeného zápisu bola "vytvorená" parcela č. XXXX/X o výmere 649 m² (spoločná cesta), pričom vlastnícke vzťahy k nej neboli evidované. V danom spore nebolo preukázané, koľko výmery zo svojich pozemkov, ani z ktorých konkrétne, vyčlenila na spoločnú cestu rodina C. (predávajúci). Súd preto dospel k záveru, že žalobcovia 3/ a 4/ nie sú dobromyseľnými držiteľmi novovytvorenej parcely "C" č.1645/16 - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 68 m² podľa žalobcami 1/ a 2/ pripojeného geometrického plánu č. 14C/19/2014, aj keď po stanovenú vydržaciú dobu zrejme túto časť dlhodobo užívali, pretože žalobcovia 3/ a 4/ nepreukázali, na základe akého zmluvného alebo iného právneho vzťahu by im časť EKN parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 69 m², zapísanej na LV č. XXXX v k. ú. O. mala patriť a od akej právnej skutočnosti odvodzovali svoje podielové spoluvlastníctvo k nej.

3. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 1/, pôvodne žalovaný 2/ P. I. a žalované 8/ a 9/.

5. Žalovaná 1/ odvolaním napadla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, žiadala, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní uviedla, že spoluvlastnícke podiely, ktoré sú predmetom žaloby, získala po svojej matke W. K., T. I., v právoplatnom dedičskom konaní, pričom žalobcom svoje spoluvlastnícke podiely nepredala a ani nedarovala, preto neexistuje žiadny doklad o tom, že žalobcovia sú vlastníci jej spoluvlastníckeho podielu na základe kúpnej či darovacej zmluvy. Žalobca počas trvania súdneho konania nepredložil geometrický plán z r. 1979, na základe ktorého má vlastniť aj jej spoluvlastnícky podiel, ktorý mu jej matka nepredala. Tak isto nepredložil doklad o vyplatení spoluvlastníckych podielov žalovaným 1/ až 9/, zrejme preto, lebo neexistujú. Geometrický plán je len technickým podkladom k zápisu vlastníckych práv do katastra nehnuteľností a bez uzatvorenej kúpnej zmluvy medzi ňou a žalobcami 1/ a 2/ prevod vlastníckych

práv v katastri nie je možný. Pokiaľ sa v odôvodnení rozsudku uvádza, že pri mapovaní veľkej mierky ZMVM bola vytvorená prístupová cesta, ktorej bolo pridelené par.č. XXXX/X a v rámci konania registra obnovenej evidencie (ROEP) v k.ú. O. v r. 2000 došlo k chybnému zápisu do pôvodnej parcely registra "E" vo výmere 176 m² na žalovaných 1/ - 9/ a že táto parcela bola vytvorená z pozemkov, ktoré patrili žalobcom 1/ a 2/ uviedla, že táto skutočnosť nie je pravdivá, nakoľko prístupová cesta v uvedenej parcele existovala už v čase predaja nehnuteľností, ktorú kupovali žalobcovia 1/ a 2/ od p. S., t.j. už v r. 1979. V čase realizácie ROEP bola už 3 roky právoplatnou dedičkou spoluvlastníckeho podielu po matke, preto vyhodnotenie súdu prvej inštancie, že sa stala vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu na parc. č. XXX/X M. XXX/X až zápisom na LV č. XXXX počas realizácie ROEP je nesprávne. Má za to, že pri realizácii zápisov v ROEP mali všetky zúčastnené strany všetky správne podklady pre zápisy vlastníckych práv do katastra nehnuteľností; nechápe ako je možné, že žalobcovia 1/ a 2/ neboli v čase vyhotovenia ROEP informovaní o uvedených skutočnostiach, pričom má za to, že osoby, ktoré priamo užívali svoje nehnuteľnosti sa mali pri realizácii týchto prác zaujímať o svoj majetok a zistiť si skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich nehnuteľností, pričom žalobu na určenie vlastníckych práv podali až v r. 2008 a to po dlhodobom pretrvávajúcím nezhodách pri užívaní prístupovej cesty a po opakovanom neúspešnom odkúpení spoluvlastníckych podielov od žalovanej 4/ a jej sestry. V odvolaní ďalej uviedla, že právny stav veci nezavinila a ani nezadala dôvod na začatie súdneho konania, preto žiada, aby ju súd oslobodil od platenia trov konania, pretože má dôchodkový vek a jej pracovný pomer končí k 30.11.2018. Momentálne nemá žiadnu pracovnú ponuku a jej finančný príjem je neistý.

6. Pôvodne žalovaný 2/ P. I. v podanom odvolaní uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/ v r. 1979 kúpili samostatne stojaci rodinný dom oplotený zo štyroch strán so samostatným vchodom z ulice Vinohrady, ktorý už v tej dobe bol registrovaný ako nehnuteľnosť kategórie typu C so samostatným vchodom z ulice Na vinohrady. Susediaca parcela bola registrovaná ako parcela kategórie typu E, ktorá nebola predmetom kupovania, pretože už v tom čase tam boli registrovaní spoluvlastníci rodiny I., ktorí svoje vlastnícke právo nadobudli zákonným dedičstvom po svojich rodičoch. S týmito spoluvlastníkmi žalobcovia 1/ a 2/ nemajú a ani nemali uzavretú žiadnu kúpnu ani darovaciu zmluvu, tak im parcela nemohla a ani nemôže patriť. Uviedol, že sa jedná o samostatnú parcelu a nie o žiadnu uličku či cestičku, pričom parcela bola právne samostatne zaregistrovaná s registračným číslom parcely, výmerou parcely a dedičnými spoluvlastníkmi a takouto úradnou evidenciou je vedená aj na vlastníckom liste. Potvrdenie právnej skutočnosti o dedičstve znalec obchádza a spochybňuje právne úkony úradov, ale úrady rešpektovali ich zákonné dedičské spoluvlastníctvo. Žalobcovia si dali vyhotoviť geometrický plán v r. 2013, ktorým si rozdelili parcelu na dve časti a týmto spôsobom chceli získať vlastníctvo k parceliam. Tento nezákonný spôsob konania prešetroval prokurátor Generálnej prokuratúry SR a ten protizákonný postup zamietol, uviedol do správneho právneho stavu a na základe zákona o dedičstve SR ich vlastníctvo a vlastnícke práva potvrdil. Zdôraznil, že postup súdneho znalca, ale aj súdu je neodborný a nezákonný, keď pri posudzovaní veci si dovoľí spochybňovať dedičstvom nadobudnuté spoluvlastnícke právo vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré je právnym zákonným dedičstvom potvrdené. Nakoľko žalobu nepodával, ale súd ju potvrdzuje, že koná v súlade s právnym dedičským vlastníckym právom, tak súdne poplatky majú súdu zaplatiť tí, ktorí žalobu podávali.

7. Žalované 8/ a 9/ (dedičky po M. T.) v odvolaní uviedli, že po smrti ich starej matky, spoluvlastnícke podiely ktoré sú predmetom sporu, zdedila ich matka M. T., T. V. v právoplatnom dedičskom konaní a žalobca 1/ ich od p. T. ani od ich starej matky p. V., T. I. nekúpil, ktorá ešte žila v čase uzatvárania kúpnopredajnej zmluvy medzi predávajúcou nehnuteľnosti p. S. a žalobcom 1/. Preto žalobca 1/ nemôže byť ich vlastníkom tak ako tvrdí. Ich spoluvlastnícke podiely tak, ako sú zapísané na listoch vlastníctva, boli v minulosti vlastníctvom ich predkov a nikto ich žalobcovi 1/ nepredal. Žiadny doklad o takejto kúpe neexistuje. Geometrický plán v zmysle katastrálneho zákona je len technickým podkladom a na samotnú zmenu vlastníckych práv nie je postačujúci. K výroku o trovách konania uviedli, že právny stav veci nezavinili a ani nezadali dôvod na začatie súdneho konania, preto považujú za nesprávne, aby sa podieľali na platení trov súdneho konania.

8. Žalovaná 5/ v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedla, že nemá záujem na predĺžovaní sporu, je s rozsudkom spokojná.

9. Žalovaná 6/ v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedla, že si myslí, že žaloba proti B. C. je neopodstatnená a sporné parcely sú majetkom B. C..

10. Žalovaná 7/ v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedla, že uvedenú žalobu považuje za neopodstatnenú. Žalobcovia 1/ a 2/ určite nekupovali dom na špekulácie, ale preto, aby mali kde bývať a v dobrom vedomí, že aj sporné parcely sú ich majetkom. Je presvedčená, že chybné zápisy do katastra nastali vtedy, keď bol vykonaný ROEP.

11. Žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedli, že podklady z katastra nehnuteľností, pôvodné katastrálne mapy, geometrický plán, znalecký posudok, ale aj výsluchy žalobcov, a tiež výsluchy žalovaných, potvrdili, že v minulosti pri vytvorení prístupovej cesty každý z vlastníkov susediacich pozemkov "vypustil" časť výmery svojich pozemkov na vytvorenie prístupovej cesty. Žalobcovia 3/ a 4/ boli presvedčení, že túto skutočnosť, ktorá objektívne vyplýva z podkladov predložených súdu, bude mať súd prvej inštancie za preukázanú a že žalobe bude vyhovieť aj v ich časti, napriek tomu, že sa tak nestalo, žalobcovia 3/ a 4/ sa rozhodli neodvolávať proti zamietajúcej časti výroku napadnutého rozsudku, žalobcovia 1/ a 2/ však trvajú na tom, že sú vlastníkami pozemku tak, ako to bolo určené napadnutým rozsudkom. Poukázali na to, že žalovaní v konaní nespochybnili geometrický plán ani znalecký posudok, ktorý žalobcovia 1/ a 2/ predložili, žalobcovia 1/ a 2/ teda uniesli dôkazné bremeno. Rozsudok súdu prvej inštancie považujú za spravodlivý, keďže danú výmeru pozemkov kúpili a zaplatili za ňu, o čom svedčí kúpna zmluva z r. 1979, ale aj z dôvodu, že všetky strany sporu sú si vedomé, že každý vlastník susediacich pozemkov v dávnej v minulosti vypustil časť svojho pozemku na vytvorenie prístupového pozemku. Kvôli chybe katastra nehnuteľností (ktorý si toto pochybenie navyše aj uvedomuje a snažil sa v minulosti urobiť nápravu), však došlo k zápisu nesprávnych vlastníckych vzťahov, čoho sa teraz odvolatelia držia, pričom je zarážajúce, že tak robia práve odvolatelia - žalovaní 1/, 8/ a 9/, ktorí tieto podiely na prístupovom pozemku vôbec nevyužívajú a nepotrebujú, pretože nevlastnia v danej lokalite žiadnu nehnuteľnosť, ku ktorej by potrebovali podiel na prístupovej ceste. K odvolaniu žalovanej 1/ dodali, že tvrdenia žalovanej 1/ uvedené v odvolaní sú nepreukázané a v rozpore s obsahom súdneho spisu, práve naopak kúpna zmluva z r. 1979 preukazuje, že žalobcovia 1/ a 2/ pozemok, ktorý bol predmetom určenia, skutočne kúpili, sedí výmera aj poloha pozemku. Za pozemok zaplatili kúpnu cenu. Kúpna zmluva bola registrovaná štátnym notárstvom a zapísaná vtedajším strediskom geodézie. Síce prístupová parcela jestvovala aj pred veľkým ZMVM, dovtedy však nebola táto parcela nikdy zakreslená na katastrálnej mape, až pri ZMVM v r. 1988 bola prístupová parcela prvýkrát zakreslená do mapy, bez toho, aby k nej zároveň boli na list vlastníctva zapísané vlastnícke vzťahy. K odvolaniu žalovaného 2/ uviedli, že žalobcovia 1/ a 2/ kúpili nehnuteľnosti v takom stave, v akom je tento zakreslený v geometrickom pláne a tiež zistený v znaleckom posudku vypracovanom L. L. Q.. V čase kúpy (v r. 1979) neboli k prístupovému pozemku registrovaní spoluvlastníci rodiny Strakovej, ako to tvrdí žalovaný 2/, keďže v tom roku táto prístupová parcela na mape a teda ani na liste vlastníctva vôbec neexistovala. K odvolaniu žalovaných 8/ a 9/ uviedli, že keď v r. 1979 žalobcovia 1/ a 2/ kúpili od vlastníka rodinný dom s pozemkami, tieto zasahovali do prístupového pozemku, ktorý v tom čase na mape ani na liste vlastníctva neexistoval, avšak vlastnícky patril pôvodnému vlastníkovi, ktorý nehnuteľnosti odpredával žalobcom 1/ a 2/. Teda nebol dôvod, aby právni predchodcovia žalovaných 8/ a 9/ niečo žalobcom 1/ a 2/ odpredávali alebo darovali, keďže na danom pozemku (a teda aj na prístupovej parcele) nič nevlastnili. Až neskorším chybným zápisom katastra nehnuteľnosti bol právny predchodca žalovaných 8/ a 9/ zapísaný ako spoluvlastník prístupovej parcely, hoci ešte v r. 1979 prístupovú parcelu, resp. jej časť (určenú napadnutým rozsudkom) preukázateľne kúpili žalobcovia 1/ a 2/. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, plne sa stotožňujú s rozhodnutím súdu prvej inštancie o priznaní náhrady trov konania žalobcom 1/ a 2/, keďže boli v spore úspešní. Odvolatelia síce tvrdia, že právny stav veci nezavinili a ani nezadali dôvod na začatie súdneho konania, avšak ich postojom pred samotným pojednávaním (keďže neuznávali vlastnícke právo žalobcov 1/ a 2/), ako aj počas samotného konania (ich písomnými i ústnymi vyjadreniami), ktorými spochybňovali vlastnícke nároky žalobcov 1/ a 2/ a tiež teraz v odvolaniach, v ktorých zotrvávajú na svojich vyjadreniach, neuznávajú vlastnícke právo žalobcov 1/ a 2/, napádajú rozsudok súdu prvej inštancie a navrhujú žalobu zamietnuť, jednoznačne potvrdzujú, že zadali dôvod na začatie aj pokračovanie v súdnom konaní a že stále spochybňujú vlastnícke právo žalobcov 1/ a 2/, sú teda procesne zodpovední za to, že k sporu došlo. Z dôvodu, že boli v spore neúspešní, má úspešná strana sporu nárok na náhradu trov konania.

12. Žalované 8/ a 9/ v následnej replike k vyjadreniu žalovaných 1/ a 2/ uviedli, že nesúhlasia s tvrdením žalobcu, že dali dôvod na začatie súdneho konania; v čase podania prvej žaloby ani netušili, v ktorej časti katastrálneho územia O. sa nachádzajú ich spoluvlastnícke podiely ku všetkým nehnuteľnostiam, ktoré zdedili po ich matke v právoplatnom dedičskom konaní. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom súdneho

sporu nikdy neužívali, žalobcu pred začatím prvého súdneho konania nepoznali a ani sa s ním nikdy nestretli. Žaloba, ktorú im poslal, ich prekvapila, necítia sa vinné, počas trvania súdneho konania len bránili svoje vlastnícke právo, ktoré vyplýva z listov vlastníctva, ktoré zaručuje Ústava SR. Ak pri meraní a mapovaní ZMVM a následne v zápisoch na listoch vlastníctva urobila chybu správa katastra nehnuteľností, za to naozaj nemôžu. Ak boli vlastnícke práva k predmetným nehnuteľnostiam nesprávne zapísané na LV, tak boli zapísané nesprávne najskôr na ich matku M. T. v čase realizácie ROEP a oni tieto spoluvlastnícke podiely v r. 2012 len zdedili. Na nesprávnom zápise spoluvlastníckych podielov pracovníkmi správy katastra nehnuteľností teda nenesú žiadnu vinu ani zodpovednosť. Domnievali sa, že v súdnom konaní, v ktorom sa žalobca domáha svojich vlastníckych práv k nehnuteľnostiam na základe chyby pri realizácii ROEP, meraní ZMVM a následne nesprávnych zápisov na LV, je zodpovedná inštitúcia, t.j. správa katastra nehnuteľností, v tomto prípade je žalobca poškodený a všetci žalovaní sú obeťami konania toho, kto tento právny stav zaviniel. V takomto prípade by úhrada súdnych trov konania nemala byť prisúdená žalovaným ani žalobcovi. Na základe tejto skutočnosti by súd prvej inštancie mal rozhodnúť inak a nemal by priznať náhradu trov konania žiadnemu účastníkovi súdneho konania.

13. Žalovaná 1/ v replike k vyjadreniu žalobcov 1/ a 2/ uviedla, že ak pochybila v zápisoch na listy vlastníctva správa katastra nehnuteľností v ktoromkoľvek čase, nie je to jej chyba ani jej zodpovednosť, v konaní si len bránila svoje vlastnícke práva, necíti sa vinná a nemyslí si, že dôvod na začatie súdneho konania zadala ona tým, že neuznala vlastnícke právo žalobcu pri podaní žaloby. Poukázala na to, že k predmetnej veci sa písomne vyjadril Okresný úrad Trenčín, Odpor katastrálny listom zo dňa 14.02.2018, ktorý na otázku, kedy boli založené vlastnícke vzťahy k prístupovej ceste parcela č. XXXX/X, prečíslovanej neskôr na parcelu č. XXXX/X uviedol, že k tejto otázke sa nevie vyjadriť. Žalobca uviedol, že do nehnuteľnosti XXX/X, XXX/X patrili aj spoluvlastnícke podiely všetkých žalovaných a pri kúpe za ne riadne zaplatil p. S., pričom katastrálny odbor je jediný, ktorý môže uviesť na pravú mieru skutočnosti, za ktorých bolo odňaté vlastnícke právo nielen jej matke, ale aj ostatným žalovaným ešte pred uzatvorením kúpnej zmluvy predmetných nehnuteľností. Ak vlastnila predávajúca S. celý pozemok, ktorý predávala, ako je možné, že ďalší spoluvlastníci zostali zapísaní ako spoluvlastníci na zvyšku týchto nehnuteľností o výmere 107 m² a 69 m². Ak tu urobila chybu správa katastra nehnuteľností, má mať o tom evidenciu a mala to uviesť aj vo vyjadrení pre súd prvej inštancie. Na základe uvedeného sa domnievala, že vyjadrenie, že jej boli spoluvlastnícke podiely omylom zapísané v ROEP až v r. 2000 je nespravodlivé a ťažko s ním môže súhlasiť. K veci priznania náhrady trov konania uviedla, že vníma ako nespravodlivé, keď žalobcovia navrhujú, aby sa na úhrade trov konania podieľali len tí, ktorí sa odvolali voči rozsudku súdu prvej inštancie, pričom pokiaľ v súdnom konaní, v ktorom sa žalobca domáha svojich vlastníckych práv k nehnuteľnostiam na základe chyby pri realizácii ROEP, zameraní ZMVM a následne nesprávnych zápisov na LV, je zodpovedná štátna organizácia, t.j. správa katastra nehnuteľností, v takomto prípade je žalobca poškodený a všetci žalovaní sú obeťami konania toho, kto tento právny stav zaviniel. V prípade, že právny stav nezaviniel žalobca ani žalovaný, náhrada súdnych trov konania vo výške 100 % by nemala byť priznaná žalovaným ani žalobcovi.

14. Žalobcovia 1/, 2/ v následnej duplike prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že čo sa týka žalovaných 5/, 6/ a 7/, žalovaná 5/ v poslednom vyjadrení vyjadrila svoj názor, že došlo len k chybným zápisom v katastri a teda nárok žalobcov 1/ a 2/ je opodstatnený; žalované 6/ a 7/ súhlasili s podanou žalobou ako aj s argumentáciou a nárokmi žalobcov už od počiatku. Žalované 1/, 8/ a 9/ sa vo svojich vyjadreniach vyjadrujú už len k náhrade trov konania; s ich argumentáciou, že náhradu trov konania nezavinili, žalobcovia 1/ a 2/ nesúhlasia, nakoľko žalované 1/, 8/ a 9/ nikdy nemali záujem dohodnúť sa, zaujať nestranný a kritický postoj k tvrdeniam a dôkazom žalobcov, ani počas súdneho konania nikdy neuznali nároky žalobcov, práve naopak opakovane proti ich opodstatnenosti namietali, a to aj podaním odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

15. Krajský súd v Trenčíne o odvolaniach žalovaných rozhodol rozsudkom zo dňa 28. mája 2020 č.k. 17Co/142/2019-330 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. a v súvisiacom výroku III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Na základe dovolaní, podaných žalovanými 2a/, 2b/ a 2c/ Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 19. decembra 2023, č.k. 2Cdo/293/2021 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28. mája 2020 sp.zn. 17Co/142/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že pôvodne žalovaný 2/ P. I. zomrel dňa X. XXXXX XXXX. Odvolací súd rozhodol rozsudkom dňa 28. mája 2020, pričom žalovaný 2/ v čase rozhodovania odvolacieho súdu nedisponoval procesnou subjektivitou, ktorá

zanikla jeho smrťou. Dovolací súd konštatoval, že pokiaľ odvolací súd považoval žalovaného 2/ naďalej za stranu sporu, pričom žalovaný 2/ v čase vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu nebol nositeľom procesnej subjektivity (ani spôsobilosti na právne úkony) a odvolací súd nedodrжал postup podľa § 63 CSP, vykazuje postup odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP, na ktorú bolo potrebné vziať zreteľ.

17. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva rozhodnutie odvolacieho súdu.

18. Zároveň dovolací súd dodal, že neuniklo jeho pozornosti, že súd prvej inštancie v enunciate uznesenia z 26.11.2020 č.k. 14C/19/2014-374, ktorým rozhodol o tom, že pokračuje v konaní s dedičmi po žalovanom 2/ podľa § 63 ods. 1,2,3, CSP a v opravnom uznesení súdu prvej inštancie z 26.04.2020 č.k. 14C/19/2014-381 (v bodoch 1. a 2. odôvodnenia súdu prvej inštancie) uviedol nesprávny dátum narodenia žalovanej 2a/ Vlasty Strakovej – 19. septembra 1944, hoci správne má byť dátum narodenia žalovanej 2a/ 13. septembra 1944, preto je potrebné, aby súd prvej inštancie, ktorý uznesenie vydal, opravil zrejme nesprávnosti postupom podľa § 224 CSP v spojení s § 234 ods. 1,2 CSP, a to pred rozhodnutím odvolacieho súdu.

19. Na základe uvedeného odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na opravu uvedenej zrejmej nesprávnosti, ktorú súd prvej inštancie vykonal uznesením zo dňa 15. apríla 2024, č.k. 14C/19/2024-439, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. mája 2024. Následne súd prvej inštancie opätovne predložil vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podaných odvolaniach.

20. Odvolací súd ďalej v konaní na strane pôvodne žalovaného 2/ P. I., ktorý zomrel dňa X. XXXXX XXXX, pokračoval s jeho dedičmi, a to žalovanou 2a/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. O. XXX/X, žalovanou 2b/ A. P. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., Q. XX/XX a žalovanou 2c/ M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. O. XXX/X, ktorých vstup do konania bol už pripustený právoplatným uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 26.11.2020, č.k. 14C/19/2014-374 v spojení s opravnými uzneseniami zo dňa 26.4.2020, č.k. 14C/19/2014-381 a zo dňa 15.4.2024, č.k. 14C/19/2014-439.

21. Odvolací súd opätovne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výroku I. a v súvisiacom výroku III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

22. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV. a V. odvolací súd nepreskúmal, pretože aj keď odvolatelia vo svojich odvolaniach uvádzali, že rozsudok súdu prvej inštancie napádajú v celom rozsahu, z obsahu ich odvolaní bolo zrejmé, že napádajú iba tú časť rozhodnutia, ktorým bolo žalobe vyhovené a súvisiaci výrok o trovách konania. Preto považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV. a V. za právoplatný a citovaným rozhodnutím odvolacieho súdu za nedotknutý (§ 367 CSP).

23. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali podanou žalobou určenia, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v katastrálnom území O., obec Trenčín, okres Trenčín, zameranej geometrickým plánom č. 14C/19/2014 zo dňa 13.06.2018 ako pozemok parcela registra "C" č. 1645/16 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 100 m² v podiele 1/1, na tom právnom základe, že sporný pozemok kúpili kúpnu zmluvou zo dňa 04.01.1979, registrovanou Štátnym notárstvom v Trenčíne pod RI. 14/79, ktorou žalobcovi 1/ a 2/ odkúpili pozemok parcela č. XXX/X - záhrady vo výmere 339 m² a parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 278 m², zapísané v tom čase na LV č. XXX v k.ú. O., od predávajúcej H. S.. V tom istom roku kúpnu zmluvou NZ 619/79, registrovanou Štátnym notárstvom v Trenčíne pod RI. 803/79 odkúpili parcelu č. XXX/X - záhrady o výmere 250 m² od A. Q. a A. Q., teda celkove odkúpili výmeru 867 m². Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že v súčasnosti sú uvedené nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX v k. ú. O. ako dom súp. č. XXX postavený na parcele XXXX/X a CKN parcely č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 342 m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 147 m² a XXXX - záhrady o výmere 271 m², teda parcely o celkovej výmere 760 m². Žalobcovia v konaní tvrdili, že vzniknutý rozdiel, t.j. chýbajúcich 107 m² vznikol vytvorením prístupovej parcely v r. 1988, ktorej bolo pridelené

parcelné číslo XXXX/X bez evidencie vlastníkov a v rámci ROEP bola sporná výmera 107 m² zapísaná ako EKN parcela č. XXX/X - záhrada v k. ú. O. ako podielové spoluvlastníctvo žalovaných.

24. Na preukázanie svojich tvrdení žalobcovia v konaní predložili súkromný znalecký posudok vypracovaný znalkyňou L. L. Q. č. 8/2018 zo dňa 09.05.2018. Znalkyňa v podanom znaleckom posudku konštatovala, že v r. 1988 bola v k. ú. O. vytvorená nová mapa, pričom sa zameriavali všetky vlastnícke hranice a zároveň došlo aj k prečíslovaniu parciel z pôvodných pozemkov XXX/X, XXX/X a XXX/X vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/, pričom po mapovaní boli vytvorené parcely registra CKN č. XXXX - zastavaná plocha a dvor o výmere 489 m² (neskôr rozdelená na XXXX/X a XXXX/X) a č. XXXX - záhrada o výmere 271 m². Znalkyňa uviedla, že z uvedených údajov vyplýva, že po mapovaní sa žalobcom 1/ a 2/ celková výmera znížila z pôvodných 867 m² na 760 m², pričom tento rozdiel bol spôsobený zameraním tzv. spoločnej cesty pri mapovaní, ktorá začína práve medzi pozemkami parcela č. XXXX M. XXXX (pôvodne XXX/X, XXX/X a XXX, XXX) a časť pozemku vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/ teda leží na uvedenej ceste, ktorá však v čase nadobudnutia vlastníctva neexistovala, ako dokazuje aj snímka z pôvodnej katastrálnej mapy. Ďalej znalkyňa uviedla, že v r. 2000 bol v k. ú. O. schválený a zapísaný Register obnovej evidencie pozemkov (ROEP), ktorým sa určovali vlastnícke vzťahy k pozemkom z nezaloženým listom vlastníctva. Určeným operátom pre zápis vlastníctva boli pozemnostné hárkky. Z tohto dôvodu boli na LV č. XXXX, na ktorom je evidovaná EKN parcela č. XXX/X ako zvyšok pôvodnej parcely č. XXX, ako nadobúdatelia zaevidovaní pôvodní držiteľia z pozemnoknižného hárku č. 46, prípadne ich právni nástupcovia, pričom došlo k opomenutiu vlastníckych práv žalobcov 1/ a 2/. Záver znaleckého posudku znalkyne bol taký, že plocha, ktorú označila na znaleckom nákrese písmenom A, zameraná neskôr geometrickým plánom č. 14C/19/2014 zo dňa 13.06.2018 ako pozemok parcela registra "C" č. 1645/16 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 100 m², zodpovedá zvyšku pôvodných parciel č. XXX/X M. XXX/X, ktoré nadobudli do vlastníctva žalobcovia 1/ a 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 4. januára 1979.

25. Žalovaní 1/ až 9/ proti predloženému súkromnému znaleckému posudku v konaní nevzniesli žiadne výhrady, nenavrhl ani nepredložili súdu žiadne dôkazy, ktorými by spochybnili závery predloženého znaleckého posudku, ani nenavrhl a nepredložili žiadne dôkazy, ktorými by preukázali nimi uvádzané protichodné tvrdenia.

26. Pre civilné konanie platí že súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu veci a skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa CSP (§ 215 ods, 1,2 CSP). Preto nie je úlohou súdu iniciatívne vyžadovať od strán konania konkrétne dôkazy, resp. nie je jeho úlohou akokoľvek napomáhať ktorejkoľvek strane konania (čo je už zo samotnej podstaty postavenia súdu ako nezávislého a nestranného orgánu vylúčené), ba naopak, je povinnosťou strany v konaní, ak chce byť v spore úspešná, produkovať tvrdenia a preukázať ich (čl. 8 základných princípov CSP). V opačnom prípade to znamená stratu sporu. Vylučuje sa preto dôkazná iniciatíva súdu a je kladený akcent na procesnú starostlivosť strán sporu. Len celkom výnimočne je daná možnosť súdu vykonať aj dôkaz, ktoré strany sporu nenavrhl (§ 185 CSP). Civilné sporové konanie sa preto riadi zásadou formálnej pravdy (označovaný aj ako prejednávaci princíp), teda za pravdu súd prijme to, čo má preukázané zo strany strán sporu, pričom aj ak by mu o nej vznikli pochybnosti, nemôže sám vyšetrovať ďalšie okolnosti (nepredložené stranami sporu). Táto zásada však nie je obmedzujúca voči žiadnej strane sporu, nakoľko platí princíp rovnosti zbraní (čl. 56 základných princípov CSP). ESLP ho vykladá ako požiadavku, aby každá zo strán sporu mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju z pohľadu konania ako celku podstatným spôsobom neznevýhodňujú vzhľadom k protistrane (Niderost-Huber proti Švajčiarsku, 1997, § 23).

27. V preskúmvanej veci žalobcovia v konaní uniesli dôkazné bremeno, keď predloženým súkromným znaleckým posudkom, o ktorého záveroch súd nemal dôvod pochybovať, preukázali, že sporný pozemok, ku ktorému sa domáhali určenia vlastníckeho práva, nadobudli do svojho vlastníctva kúpnu zmluvou zo dňa 04.01.1979. Pokiaľ ide o hodnotenie tohto dôkazu (ktorého odborné závery súd nemôže hodnotiť), odvolací súd bol toho názoru, že podaný znalecký posudok je logicky odôvodnený, presvedčivý, znalec prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s ktorými sa mal vypořadať a jeho závery nie sú v rozpore s výsledkami ostatných vykonaných dôkazov. Bolo potom na žalovaných, aby sa v konaní účinne bránili, závery predloženého znaleckého posudku vyvrátili alebo ich spochybnili nimi predloženými dôkazmi, žalovaní však žiadne dôkazy preukazujúce opak v konaní neoznačili ani nepredložili, niektorí so žalovaných dokonca vo svojich vyjadreniach vlastnícke právo žalobcov 1/ a 2/ k spornému pozemku uznali. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď konštatoval unesenie

dôkazného bremena zo strany žalobcov 1/ a 2/ a ich žalobe vyhovel. Odvolania žalovaných tak nebolo možné považovať za dôvodné.

28. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. potvrdil.

29. Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok III. o trovách prvoinštančného konania. Nemohol prihliadnuť k argumentácii žalovaných, že pokiaľ daný stav zapríčinil správny orgán, konkrétne správa katastra nehnuteľností, táto skutočnosť by mala byť dôvodom pre to, aby súd všetky strany sporu považoval za poškodených a pri rozhodovaní o trovách konania žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd bolo toho názoru, že súd prvej inštancie v danej veci pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre rozhodnutie o trovách konania je rozhodujúci procesný úspech strany v konaní, pričom podľa ust. § 257 CSP súd iba výnimočne môže nepriznať náhradu trov konania úspešnej strane, a to v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Takéto dôvody však odvolací súd v konaní nezistil, pretože pokiaľ odvolatelia boli toho názoru, že takýmto dôvodom hodným osobitného zreteľa je nesprávny postup správneho orgánu, nemali sa v konaní brániť, mali uznať vlastnícke právo žalobcov, avšak z obsahu spisu naopak vyplýva, že všetci odvolatelia sa v konaní účinne bránili, neuznávali vlastnícke právo žalobcov, a to ani po vykonanom dokazovaní, svedčiacom v prospech žalobcov, čím nepochybne vyvolali na strane žalobcov 1/ a 2/ vynaložené trovy konania. Keďže žalobcovia 1/ a 2/ boli v konaní procesne úspešní, pretože ich žalobe bolo vyhovené, súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď žalobcom 1/ a 2/ priznal proti neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 453 ods. 1,3 CSP, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že neúspešných odvolateľov zaviazal k náhrade trov odvolacieho a dovolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).